

СЕКЦІЯ 1.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТА УПРАВЛЯЮЧІ СИСТЕМИ

УДК 65.012.34

АВЕРІНА О.А, ХАРЧЕНКО А.О., канд. економ. наук, доц.

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РАЦІОНАЛЬНОГО РОЗМІЩЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Роль логістики в розвитку транспортної системи областей України на сьогодні зростає, зважаючи на глобальну інформатизацію транспортних процесів, посилення тенденцій до розвитку комбінованих перевезень, зростання необхідності транспортних послуг “від дверей до дверей”.

Застосування логістичного підходу в розвитку транспортного підприємства дасть змогу вирішувати завдання планування транспортних процесів, забезпечення їх єдності, визначення раціональних альтернатив.

Значна частина логістичних операцій на шляху руху матеріального потоку від первісного джерела сировини до кінцевого споживання здійснюється із застосуванням різних транспортних засобів. Витрати на виконання цих операцій складають до 50% від суми загальних витрат на логістику. Тому у сучасному суспільстві широко розглядаються дослідження проблем розвитку логістики та застосування логістичних підходів до управління транспортними процесами.

Однак в більшості випадків проводиться оглядова оцінка того чи іншого чинника на ринку логістичних послуг і недостатньо висвітлений комплексний аналіз функціонування та подальшого розвитку логістичного підприємства.

Отже, основними завданнями дослідження є виявлення основних особливостей транспортно-логістичної системи в різних областях України, оцінка та аналіз раціонального розміщення логістичних центрів підприємства у регіонах з метою підвищення його конкурентоспроможності та стабілізації діяльності в умовах ринкових змін.

Враховуючи сучасні тенденції розвитку ринку логістичних послуг, можна стверджувати, що базовими елементами управління товарними

потоками стали логістичні центри. Такі центри відіграють координуючу та інтегруючу роль у логістичній системі обігу та транспортування вантажів.

Тому виникає необхідність створення мережі логістичних центрів, які виконують функції взаємодії між видами транспорту та організації матеріального розподілу в економічному регіоні. Вони є базовою основою управління матеріальними потоками, забезпечують взаємозв'язок з відправниками, споживачами, перевізниками, експедиторами, забезпечують своєчасні взаєморозрахунки через банки.

У таких умовах для транспортного підприємства доцільним є географічний розподіл структурних підрозділів з метою максимального охоплення ринку транспортних послуг, виконання оперативного управління роботою логістичних ланцюгів у місцях формування вантажопотоків та їх перетину.

Оскільки на вибір доцільного розташування логістичного центру впливає значна кількість умов, наприклад, об'єм генерації та поглинання вантажів у регіоні, довжина шляхів сполучення, проходження основних магістралей, чисельність працюючих на транспорті та ін., оптимізаційним рішенням є застосування підходу, який би дозволяв створити адекватну математичну модель залежності пріоритетності того чи іншого регіону від багатьох чинників. Такі задачі вирішуються за допомогою багатокритеріальних методів прийняття рішень. В даному випадку доцільно впровадження методу аналізу ієрархій по Т. Сааті.

Метод аналізу ієрархій (МАІ) полягає в декомпозиції проблеми на все більш прості складові частини і подальшій обробці послідовності суджень особою, що приймає рішення, методом парних порівнянь. В результаті впровадження цього методу для кожної альтернативи отримуємо власний вектор, на основі якого розраховуємо узагальнені ваги альтернатив, що і є базисом для остаточного прийняття рішення.

Запропонований метод аналізу ієрархій по Т. Сааті дозволяє вибрати домінуючу з переліку альтернатив, а в конкретному випадку – вибрати пріоритетні регіони для здійснення діяльності логістичних центрів підприємства на обраній множині областей країни.

Подальші дослідження пов'язані з детальнішим аналізом перспектив формування логістичних центрів транспортного підприємства у регіонах України для забезпечення високого рівня транспортного обслуговування. Необхідним є також проведення розрахунків та прогнозування динаміки змін

економічної привабливості регіонів з метою зниження рівня невизначеності та ризику в умовах ринку у майбутньому.